

Soul Sovereignty:

Sword vs. Supplication

פרשת חוקת תשפ"א

1. NUMBERS

PARASHAS CHUKAS

20 / 14-25

2 Artscroll

re later forced to fight Sihon and Og, but God had commanded them not to provoke their Edomite cousins (Euteronomy 2:4-5).

א. אחיהך ישראל — Your brother Israel. It is common in Scripture for relatives to be called brothers. Moses went into the seemingly superfluous account of the Egyptian experience to make the point that the inheritance

of the Land was contingent on the prophecy to Abraham that part of his offspring would suffer exile and persecution as a prerequisite to gaining the Land. Esau had not done so. When Jacob's family went to Egypt, Esau's was secure in its own ancestral home of Edom/Seir, thus ceding their right to Eretz Yisrael to the Children of Israel (Rashi). Therefore, Moses appealed to Edom's sense of fairness, but was soon

to learn that such a sense was stunted at best.

ב. וישמע קלנו — And He heard our voice, i.e., the "voice" with which Isaac blessed Jacob when he said, "the voice is the voice of Jacob" (Genesis 27:22), meaning that God would respond to Jewish voices when they are raised in sincere prayer (Rashi). That God had heard their prayers and redeemed them from Egypt was proof that He wanted them to enter the Land, and Edom should not bar them (Gur Aryeh). It was also a subtle hint that, as the Sages expound (Bereishis Rabbah 65:20), the voice of Jacob and the sword of Esau (Genesis 27:40) are never in equilibrium; when one is ascendant the other is in decline. Since God had chosen to hear the prayers of Israel, Edom should sheathe its sword, because it would not prevail (Dibrei David).

ג. מלאך — An emissary. God's emissary was Moses. He used the word מלאך, which also means angel, because the prophets are referred to as angels (Rashi). According to Ibn Ezra, Moses meant literally that an angel had accompanied the Jews from Egypt.

ד. 17. In the plain sense of the verse, Moses assured the Edomite monarch that the Jews would not damage his property or deplete his water supply (Ibn Ezra). Rashi, however, cites Tanchuma that the Torah teaches us a lesson in courtesy. When someone is a guest in a hotel, he should buy food from his host to assist him in earning his livelihood. Here, too, Moses said that even though the Jews had their own water supply from their miraculous well — which is why the Torah uses the singular — they would purchase water from the Edomites, instead of using their own.

ה. 18. החרב — The sword. Pointedly, the king responded to Moses' statement about Israel's voice of prayer [see notes to v. 14]. The king suggested that he was quite content to hold fast to Esau's blessing of the sword (Rashi).

14 Moses sent emissaries from Kadesh to the king of Edom: "So said your brother Israel: You know all the hardship that has befallen us. 15 Our forefathers descended to Egypt and we dwelled in Egypt many years, and the Egyptians did evil to us and to our forefathers. 16 We cried out to HASHEM and He heard our voice; He sent an emissary and took us out of Egypt. Now behold! we are in Kadesh, a city at the edge of your border. 17 Let us pass through your land; we shall not pass through field or vineyard, and we shall not drink well water; on the king's road shall we travel — we shall not veer right or left — until we pass through your border."

18 The king of Edom said to him, "You shall not pass through me — lest I come against you with the sword!"

19 The Children of Israel said to him, "We shall go up on the highway, and if we drink your water — I or my flock — I shall pay their price. Only nothing will happen; let me pass through on foot."

20 He said, "You shall not pass through!" Then Edom went out against him with a massive throng and a strong hand. 21 So Edom refused to permit Israel to pass through his border, and Israel turned away from near him.

3 R. Munk

16. וישמע קלנו — And He heard our voice. Israel is confident that Hashem will always hear its voice. In comparing itself to Edom, Israel is characterized by the power of its voice whereas Edom is characterized by the strength of the sword. As Rashi explains [quoting Midrash Tanchuma to Sidrah Beshalach], Hashem heard our voice because of the blessing which our forefather Isaac gave us, the voice is the voice of Jacob (Genesis 27:22). Rashi (to v. 18) continues that Edom takes pride in the power of its sword, the power which Isaac bequeathed to them: and by the sword you will live (Genesis 27:40). So it was with the sword that Edom threatened Israel (v. 18).

שיב פרשת חקת התורה שמג

מכאן לאכסנאי שאף על פי שיש ב"יו לאכול, יקנה מן החנוני כדי להנות את האוספיו:

לימוד חשוב למדים אנו מכאן, שכאשר נוסעים במקום אחר, או אפילו שיש בידו אוכל ושתייה, צריך שיקנה משהו נוסעים שהגיע לשם.

ודבר זה מצוי מאד בזמנינו, לדוגמא, כאשר נוסעים לקברי צדיקים * במקומות מרוחקים, ויש שם רוכלים המוכינים לציבור המגיע אוכל ושתייה, מן הראוי והנכון להשתדל לקנות שם כשהוא אפילו אם יש לנו אוכל ושתייה לרוב, הן כדי להנות את האכסנאים, והן כדי שימשיכו הרוכלים לשהות שם ולמכור לאלו שאכן צריכים לכך.

ודבר נוסף אפשר וצריך ללמוד מכאן, כאשר אדם מתפלל בבית הכנסת, עליו לחשוב ולהתבונן, הרי יש כאן ג'אים ושמיים מסורים הדואגים לנקיון המקום, ולתקן את כל הדברים הצריכים תיקון, ושיהיה מים וחשמל למתפללים וללומדים. ולכן עליך לסייע למקום התפילה שהנך בא להתפלל שם, ולתרום משהו לצדקה עבור אחזקת המקום, ובוזה גם תחדיר בעצמך להיות משפיע ולא ויק מקבל.

שדמ שיב פרשת חקת התורה

ומזה נלמד שהאדם צריך לשמור את בהמותיו שלא יגנבו, וקל וחומר שהאדם עצמו לא יהנה מדברים שאינו שלו.

וכל אבא ואמא צריכים לשמור על צאצאיהם וילדיהם הקטנים, שלא יזיקו לרכושם של אחרים, ושלא יקחו מדברים שאינם שלהם.

For what was the First Temple destroyed? For [the] three [cardinal] sins that were rampant then: idolatry, sexual immorality, and murder. . . . But in the time of the Second Temple [the Jews] kept busy studying Torah, and performing mitzvos, and doing acts of kindness; for what then was it destroyed? Because of their unwarranted hatred of each other.

From this one may learn that unwarranted hatred is as great a sin as idolatry, immorality, and murder all together. (Yoma 9b)

20.1 THE FINAL TEST

Jewish history, we have said, is the story of how Avraham's descendants have faced trial after trial to overcome every aspect of evil, thereby paving the way for the coming of the Mashiach.

Thus Nevuchadnezzar and the Babylonian Empire attempted to force their idolatry upon the Jewish people, but the Jews resisted and remained faithful to their God. The Persian Empire tempted them with sensual pleasures, but the Jews met the test, and commemorate their victory on Purim. Greece sought to seduce the Jews into cultural assimilation; that the Jews successfully met the challenge is celebrated by Chanukkah. Each era presented its own test,

each of which was successfully overcome.

The Roman period was the culmination of this process. The long and weary road had been travelled successfully, and there only remained one ultimate evil to be overcome. Not the urge to idolatry, not the temptations of the flesh: the challenge of this era was to face the deepest-rooted evil of them all, man's collective selfishness.² Man's instinctive drive to believe in his own power, his fantasy that human accomplishment is the result of man's own efforts, had to be overpowered. At last the Jewish people must efface itself completely and finally before God, trusting His providence absolutely.

The challenge was not met. Instead of rejecting collective selfishness utterly, the Jewish nation allowed itself to be infected with this peculiarly Roman disease, and became caught up in worship of the self and, its corollary, the search for dominion and power over other men. Inevitably the selfishness created a society of mutual competition which penetrated to the individual level. The ambitions of each individual for mastery and control over others caused him to see the other's existence as a threat to the fulfillment of his own goals. These ambitions caused Jews to begin to hate one another, with an unwarranted hatred which had no cause except resentment of the other's very existence. When this hatred had become so firmly implanted in them that there was no hope of overcoming the evil of selfishness, God took back his gifts of the Holy Temple and the Land of Israel. The long exile had begun.

20.2 CLAWS AND HOOVES

Said Rabbi Yochanan: Better the claws of earlier generations than the bowels of our own generations. [And if you would say that we are better than they, consider that] the Temple was rebuilt for them, and has not been rebuilt for us.³

A kosher animal has two signs of its *kashrus*: it chews its cud and its hooves are cloven. These two signs have a common element: they are a clear indication that this is not a beast of prey, and that it is content with its lot. A hunting animal does not chew its cud, since it eats no vegetable matter, and meat is digestible without rumination. Once the prey is digested, the predator seeks new food, ever discontent and ravenous, whereas a ruminant is content with whatever is already in its stomach and makes it do double service. A hunting animal possesses claws with which to tear its victims apart; a kosher animal is satisfied with the food its Creator brings forth for it from the ground. Having no victims, it needs only its hooves.

The commentaries explain that non-kosher animals are forbidden as food because eating them subtly influences man towards the undesired characteristics of a beast of prey: discontent with one's lot and the resultant exploitation of other creatures. Nothing is more antithetical to spiritual health than these character traits. The last of the Ten Commandments is לא תחמוד — "You shall not covet," and it is the foundation for them all. Dissatisfaction with one's lot stems from a lack of true faith in God's providence.

Nearly all non-kosher animals lack both of these signs. The Torah details just four animals that have one sign but lack the other: the camel, the rabbit, the hare and the pig. The first three chew their cud but do not have cloven hooves. The last, the pig, has cloven hooves but does not chew its cud.

These four are singled out by the Torah not only because of their impurity for the Jewish table but because they also represent four forms of spiritual impurity. The first three animals have the internal sign of *kashrus* (chewing the cud) but not the external one. Thus they represent the various manifestations of a frustrated spiritual nature, when one's inner essence is amenable to holiness, but is prevented from realizing itself by one's inappropriate external behavior. If one's behavior is exploitative of others (like that of a preda-

tor), then one's "hooves" — his outer nature — have become "claws," even though one's inner nature remains potentially "ruminant," i.e., satisfied with its lot.

The fourth animal, the pig, has the external sign of *kashrus* but not the internal one. Thus it represents a worse form of impurity: a person whose outer behavior is expressive of holiness, but who inwardly denies the dominion of God. This person has "cloven hooves" instead of claws, but his inner nature is that of a beast of prey; claws would suit him better.

The four forms of spiritual impurity which these animals represent, say the Sages, represent as well the four great kingdoms that in the course of history subjugated the Jewish people: Babylon, Persia, Greece, and Rome. The first three, respectively, are represented by the camel, the rabbit and the hare; the fourth, Rome, by the pig.⁴

Like the non-kosher animals mentioned in the Torah, the first three kingdoms demonstrated the behavior of a beast of prey, seeking wealth and self-aggrandizement at the expense of others. But within their hearts they believed in God and His providence. The Roman Empire, however, displayed all the external signs of commitment to spirituality: on the surface it was civilized, looked after human welfare, and preached justice and human rights; but inwardly it believed in nothing but self-worship.⁵

Rabbi Yochanan explains why the earlier generations of the Jewish people, who wallowed in the three cardinal sins of idolatry, sexual immorality, and murder, were preferable to the later generations, who appeared to be pious, diligently studying the Torah, and obeying its commands. The earlier generations, says Rabbi Yochanan, suffered from serious evil in their external behavior, but in their hearts they acknowledged God's kingship. It was simply that they could not govern their lusts. Later generations (specifically those of the Roman period) led a satisfactory external life; but their society was filled with clandestine hatred and jealousy, because their hearts were rotten with selfishness and the resultant denial of God's dominion in human life. They did not really trust that He would provide them with their needs, and imagined that man alone was in charge of his fate. Worst of all, they believed that any other human being was a potential threat to their own success, and thus made him the object of their hatred.

Following the symbolism of the kosher and non-kosher animals, the earlier generations were like animals that have claws but chew their cud, whereas the later generations were like the pig: they showed their cloven hooves, but inwardly were unclean. Rabbi Yochanan's comment says, Better one who behaves like a beast of prey but whose heart longs for God than the most pietistic of men who in his heart worships only himself.

How fitting, then, that when the inner corruption of the Jews became so great that God was obliged to drive them from their land, the nation to which they were enslaved was none other than Rome: the nation that proclaimed human values, justice, responsible rule, whose symbol the Torah gives as the pig, and which demonstrated all the external signs of kashrus, all the time inwardly worshipping nothing but itself and its own glory. It was a nation that was the externalized mirror of the values the Jewish nation had taken for its own.

Since they had not rejected this culture, they were made its slaves. The reason was simple: since they had not overcome human selfishness the easy way, they could now only do it the hard way. While living a life of suffering, dispersion, and enslavement, they would have to reject the Roman value system from within its very midst. If they succeeded in this awesome task, they would have undone the evil for which they were expelled from their land.

The test of the Roman dominion is the most difficult the Jewish people has ever faced — and it faces it to this very day. For it comprises the most difficult struggle of them all: man's rejection of his self-worship.

The struggle has gone on steadily for the last nineteen hundred years, as the Roman heritage of the Western world continues to dominate Jewish life in one form or another. It is carried out under the most difficult conditions which have ever challenged the Jewish people. However, there is good reason for all these difficulties, for on this struggle hangs the fate of the world. When this last evil has been eradicated, Adam's sin will be fully rectified, the Mashiach will come, and humanity will finally realize the goals for which it was created.

16 דעת חקת תורה קצא

אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו (כ, יד). וברשי: לפיכך פירש איכם מעל אבינו, וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו, מפני השטר חוב המוטל עליהם והטילו על יעקב. נפלא לראות איך שרשי הקדוש מציע הפשט על פי הדרשה אשר במדרש. כי אמנם פשטות הכתוב אינו ברור, כי מה זה אמרו "אתה ידעת", מה אמנם הדברים אשר מלך אדום יודע במיוחד, ואיך זה מחייב אותו כי יתחשב בזה להניח לעבור בארצו? ובכלל מה זה הכוונה בענין "התלאה" אשר מוזכר? ואשר לכאורה היינו אומרים דקאי זה על העינוי אשר במצרים והרי על זה הלא הוא אומר לאחר כך: וירעו אותנו המצרים וגו'? וגם מן התמיהה אשר מאריך ומספר כל מה שאירע לנו במצרים, לאיזה צורך היה זאת, הלא אצל סיתון

לא אמרו לו כל סיפור וטעם על בקשתם ממנו לעבור דרך ארצו. אבל לדברי רשי אמנם הכל שפיר, ד"כל התלאה" אמנם הכוונה ודאי על אשר קדם ירידת מצרים, וזה ודאי אשר הוא יודע יותר מזולתו, והיה זה באמת טעם נכון על אשר ירשה אותם לעבור דרך ארצו. ועיי.

17 חכמת חקת המצפון עא

בתחילת הזמן ניכר אצל כל בני הישיבה רצון עז לזכות, ניכרת ההתמדה והכל לומדים בחשק ורצון, מ"מ אין החיזוק מחויק זמן מרובה, ומיד כעבור תקופת מה פושט הרפיון בקרבנו, הסיבה לכך הקושי

ברכת חוקת מרדכי רנז

חוקת 'החכמה'

לאמור:

גם אם אינך רוצה, אדום, לעשות עמנו חסד זה, להרשותנו לעבור בארצך, אולי תואיל, אדום, בכל זאת, ל"הואיל" להחזיר לנו טובה...

שהרי טובה גדולה גמלנו עמך. חסכנו לך שיעבוד מצרים של ארבע מאות שנה.

שכן הגזירה של "בין הבתרים", היתה על זרעו של אברהם, שנאמר "גר יהיה זרעך"... ואף אתה, אדום, זרעו של אברהם הנך... מדוע, איפוא, לא חלה הגזירה אף עליך.

על כרחך, שאנו ישראל, גם אם "אחיך" אנו, סבלנו את סבלך. פרענו את חובך. השתעבדנו בשיעבודך. תן לנו, איפוא, לעבור בגבולך. החזר לנו טובה... פלאי פלאים.

שהרי המשמעות העמוקה היא, שאף אם מתעקש הוא אדום, בהתעקשות של מדת סדום, שלא להרשות לישראל לעבור בגבולו, אף על פי כן, לא יוכל לטוב "להכיר טובה"...

גם רשע, לא יעמוד בפני האילוף הזה, שאין לעמוד נגדו. אילוף הכרת הטוב.

זה ממש הפלא ופלא. שהרי, בראש וראשונה, על אדום להכיר בעצם הטובה... ואז... יפנה את הדרכים, וישראל יצעדו ב"זכות"...

15 אך אם זאת היא הטענה, מה היא תשובתו של אדום.

בשלמא אם איום הוא בפיחם, או נימוק הוא לחוסר הכדאיות במלחמה כנגדם, ניחא...

אבל הלא עיקר הטענה היתה, "אחיך ישראל". ומה, איפוא, תשובה יש ב"פן בחרב אצא לקראתך", לתביעת הכרת הטוב...

ללמדך, כי אמנם הועמדו כאן זו מול-זו, האידיאולוגיות במלא חריפותן.

תמצית האידיאולוגיה של ישראל, היא ה"טוב" — גמילת הטוב, והכרת הטוב.

תמצית האידיאולוגיה של עשו, היא רע. גמילת רע והכחשת הטוב.

ישראל עומדים ומסבירים, כי אף עשו, אינו משוחרר מגמילת הטוב...

עשו עומד ומסביר, כי ככל שיש לו לעשו סיבה לגמילת טובה כל שהיא, גוברת בו שליחותו ועודו, לעשיית הרע.

אדרבא. זה שאתם אומרים כי קיימת כאן מחוייבות של "אחיך ישראל", הרי לפני כן, כבר מושרשת בנו החתחייבות של "בחרב אצא לקראתך".

כי עומק הפשט של "בחרב אצא לקראתך" הוא, להביע את יעודו של עשו, משימתו ושליחותו.

— רשעות...

— חרב...

ומה, איפוא, אתה משה ואתם ישראל, עומדים ומסבירים לי. הלא אדרבא, ככל שמחוייב אנוכי יותר, כך באה לידי ההזדמנות לקיים, סוף כל סוף, את שליחותי בהידור רב...

חרב, במקום הכרת הטוב

רשעות, בהידור רב...

כך נראים הם הגויים, במלא "גדלם" הטבעי. אך כמו כן, כך נראים הם ישראל, במלא כביריותם העילאית.

ועיבור וצער גידול בנים, עאכ"כ שהשגת רוחניות קשורה בעמל וטורח, ואף המעלה הקטנה ביותר לא נשיגה אלא ביגיעה.

מובא בחז"ל (סוכה מ"ה): ראיתי בני עליה והם מועטין, יגיעה עצומה דרושה להשגת המעלות ולהקרא בעל מעלה, וראה גבי קרח ועדתו שהיו נשיאי העדה קרואי מועד אנשי שם (במדבר ט"ז), ובוראי היתה אמונתם שלמה, ומ"מ כאשר פגעה בהם המדה לא הצליחו להתגבר עליה, ביקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו ורגונו של יוסף, לא דיין לצדיקים שמוזמן להם שכר בעוה"ב, אלא שגור רוצים לישב בשלוח (רש"י בראשית ל"ז), כי עיקר ההצלחה קשורה רק בעמל ויגיעה ומשו"ה אין לצדיקים לישב בשלוח.

וכן דוד המע"ה שהיו חייו רצופין ביסורין ועמל, וכמ"ש מה רבו צרי רבים קמים עלי, אין תקופה בחיי האדם שמתור לו להפסיק מהעמל, ואף הגדולים ביותר עדיין חייבים להתייגע כל חייהם, משה רבינו ע"ה נכשל בחטא מי מריבה באחרית ימיו, אכן כל הראשונים מתקשים בהבנת חטא מי מריבה, מ"מ הרי התורה כותבת זאת לחטא, נמצא כי העמל תכלית כל הבראים, ואנו בורחים ומשתמטים מהיגיעה, ואיננו מבינים כי זו תכלית כל הבריאה ורק על ידה נגיע לשלמות.

כתב הרמח"ל (דעת תבונות עמ' ד') היסוד הראשון שעליו עומד כל הבנין, שרצה העליון שיהיה האדם משלים את עצמו ואת כל הנברא בשבילו, וזה עצמו יהיה זכותו ושכרו, דנמצא שהוא מתעסק יגע בהשגת השלמות הזו, וכאשר ישיגהו יהנה מיגיע כפיו

זה חלקו מכל עמלו, כי האל ית' שמו הוא תכלית הטוב דאי, ואמנם מחוק הטוב הוא להטיב, והוא מה שרצה ית"ש לברוא נבראים כדי להטיב להם, וכדי שתהיה ההטבה הטבה שלמה, ידע בחכמתו הנשגבה שראוי שיהיו מקבלים אותה ביגיע כפם, ואז יהיו בעלי הטוב ההוא ולא יאזרו להם כושת פנים בקבלת הטוב כמו שמקבל צדקה מאחר, כל תכלית הבריאה ליצור הכל ע"י יגיע כפים, וכל מעלה חייבת להיווצר רק בדרך יגיעה ואז נהפכת המעלה למעלתו הקגוריה לו.

המלאכה מרובה מלאכת העמל והיגיעה בדרכי השגת השלמות, כדי שכל המעלות יהיו מעשי כפינו, ובלא היגיעה דומים אנו לעשוי הרשע שברח מהיגיעה וביקש רק ברכות יצחק אבינו, ואף אצלנו מחזירים אחר הברכות ומתחמקים מהיגיעה, יגעת ומצאת תאמין לא יגעת ומצאת אל תאמין (מגילה ר"ג), כיון שהיגיעה היא עיקר מטרת העבודה, ודאי שכאשר ימצא ללא יגיעה אין זה מאומה, וכן הקב"ה נקרא מלך עזר, הכוונה שמסייע למי שטורח מעצמו, אבל מי שבדעתו לקבל הכל מתנה מאת הקב"ה לא יקבל.

(אור יחזקאל ח"ה עמ' רצו).

מנחם ציון

21 רטו קס

התורה חרתה לנצח את נוסח הדברים אשר משה פנה בהם למלך אדום, כדי להורות לנו, כי גישה כזו של התרפסות לפני אומות העולם, לפנות אליהם בשם אה, כמ"כ נסיון * לעורר בקרב רגשות אהבה וחמלה בשם הצרות והתלאות שמצאתנו, הנם מאפע, כלום ואפע, הקידות וההשתחוויות, הסגידות והגחינות לפניהם, וכן כל הסיפורים על הפורעניות האיומות שנחתו כחתף על ראשינו, לא יועילו לרכך את לב האבן שבקרבן כלפי עמנו, לבוא לעזרתנו, באינו מדה שהיא, בצר לנו.

בימינו, כל הפניות שלנו, בנוגע לגורל מדינת ישראל, ולגורל אחינו בני ישראל הנמצאים בשבי ובמצוקה בארצות הידועות לשמצה, אל מושבי הא"ם, אשר עצם ייסוד ארגון אומות זה היה מכוון להשרות שלום בעולם ולפתח רגש אחואי, מבלי הפליה של

דת וגזע, בקרב כל עמי התבל, נופלות על אוזנים אטומות, ולא עוד אלא שארגון האו"ם משמש עתה מרכז כל-עולמי להפצת משטמה עמוקה לעם ישראל כולו. אין אנו חדלים להצהיר לפני אומות העולם, כה אמר אחיך ישראל, אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו, בימינו נשמד באכזריות בלתי דוגמתית שלישי ממספר בני ישראל, ואנו מחלים, נעברה נא אל הארץ המיועדת לנו בשלימותה, בשלום ובשלוח בהשקט ובבטח, והם באחת, לא תעבור, אנו שלום וכי נדבר המה למלחמה. תשובתם היא חד צדדית תדייית, פן בחרב אצא לקראתך", להכחיד את ישראל מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד. ואנו אין לנו להשען על שום כח אלא על אבינו שבשמים.

22a

Inights Artscoll - Midbar Rabbah - etc

R' Yitzhak Hutner uses this principle to explain another point (Pachad Yitzhak, Purim 2:3): The last of the Four Exiles, the exile within which we find ourselves, is called Galus Edom, or Galus Romi. That, Rav Hutner notes, seems puzzling, because we are not under the tyrannical authority of Rome, nor have we been for centuries! This is in marked contrast to the first three exiles, when we were successively under Babylonian domination, Persian domination, and Greek domination. Since the Destruction of the Second Temple, we have been dominated by numerous countries in numerous places. We are as a lamb among seventy wolves; all the nations subjugate us and scheme to harm us. Why then Galus Edom? Rav Hutner answers, as per our Midrash, that since Edom sends its venomous anti-Semitism to the ends of the earth and thus poisons the attitudes of all nations against Israel, this exile is an Edomite exile.

Rav Hutner notes further that this is not a happenstance but rather a defining feature of Edom. Ramban to 14:1 above cites the Sages in regard to the symbolic significance of the four kings who warred with Abraham. These four kings correspond to the four exiles (Bereishis Rabbah 42 S2, 4). The fourth king mentioned is Tidal, king of נִיִּז, "nations." His dominion was called נִיִּז because, unlike the other kings, he ruled over a city whose citizens came from multiple nations. The exile paralleling Tidal is Edom. Edom's oppression of the Jews did not end at its borders; Edom's hate burst forth from its boundaries and seized the hearts and minds of nations far and wide. This was Edom's sovereignty over other nations throughout most of history; a sovereignty of hate, not of temporal power. Edom is all about its lies and libels, leading inexorably to international anti-Semitism and spilling of Jewish blood.

22b

לעמול ולהמשיך בדרך הקשה, נמצא שעיקר מאמצנו חייב להיות בהרכות היגיעה והעמל, הנה באים לשיבה תלמידים מכל קצוי ארץ, וסבורים שפה יעלו במעלות התורה והאמונה,

אף עשוי הרשע האמין בעוה"ב ורצה להשיג עוה"ב, כשמוע עשוי את דברי אביו ויצעק צעקה גדולה ומרה, ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי (בראשית כ"ז), כ"כ אמונתו היתה חזקה בברכות יצחק אביו עד שמטר נפשו עבור השגת הברכות, ובקשתו היתה לברכות יצחק לזכי בעוה"ב, מ"מ נותר עשוי הרשע לדרואן עולם, כי לא היה בכוחו לעמול להשיג עוה"ב, וללא עמל לא מועיל כלום האמונה בעוה"ב, זו היתה תבונתו של עשוי, יהי עשוי איש יודע ציר איש שרה, ופירש"י איש שרה אדם בטל, הכוונה שאינו מוכן להתייגע ולעבור אלא אוהב את הבטלה.

וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו, ופירש"י מחז"ל, מה ראה להזכיר כאן אחוה, אלא אמר לו

אחים אנחנו בני אברהם שנאמר לו כי גר יהיה זרעך, ועל שנינו היה אותו החוב לפרעו, אתה ידעת את כל התלאה לפיכך פירש אביכם מעל אבינו וילך אל ארץ מפני יעקב אבינו, מפני השטר חוב המוטל עליהם והטילו על יעקב, זו הסיבה להבדל הגדול בין יעקב לעשוי, עשוי לא היה מוכן לקבל על עצמו את השטר חוב של גר יהיה זרעך בארץ לא להם, והיינו כניל שמי שאינו מוכן להתייגע ולעמול אף שאמונתו ראויה לא יזכה.

עוד שם נעברה נא בארצך, וכרש"י אין לך לעורר על הירושה של ארץ ישראל כשם שלא פרת את החוב, ויאמר אליו אדום לא תעבור כי פן בחרב אצא לקראתך, וכרש"י אתם מתגאים בקול שהורישכם אביכם, ואמרתם ונצעק אל ה' וישמע קולנו, ואני אצא עליכם כמה שהורישני אבי ועל חרובך תחיה, חזינן הכא הערה נפלאה, שכל המשא ומתן בין ישראל לאדום היה על פי האמונה בתורה הקדושה, והברכות שהבטיח יצחק אבינו את בניו, ולא הכחישו וכפרו אנשי אדום בכך, כי אף הם האמינו וידעו שהכל מאת ה', וא"כ מה החילוק בין אדום לישראל, אלא כל ההבדל בין הזוכים לשאינם זוכים תלוי רק במדת היגיעה, והתייגע על מנת לקיים את האמונה.

יש לראות זאת, הנה האדם נור הבריאה כולה, ומצינו שכל יצורי הבריאה חיים בהשקט ושלוה ואינם חייבים לטרוח למצוא פרנסתם, מעולם לא ראיתי שועל חנוני, ואילו האדם כליל המעלות חייב לטרוח בכל כוחותיו להכניס מזון לפיו, וכמו כן כל היינו רצופים בצער ומכאובים בצער לידה

צועקים ונענים

וּנְצַעֲקָ אֶל יְיָ וְיִשְׁמָעוּ קוֹלָנוּ וְיִשְׁלַח מַלְאָךְ וַיְצַאֲנוּ מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנֹכְנוּ בְּקֶדֶשׁ עִיר קָדְשָׁה גְבוּרָה: (כ"ו, ט"ז)
* ופירש רש"י: נצרכה נצרכנו אבינו הקול קול יעקב, פאנו
צועקים ונענים:

ראוי שכל אחד יודיע זאת ויחדיר לנבכי לבו, שיש לנו ברכה מיצחק אבינו שאנו צועקים אל ה' ונענים, ועל כל צרה וצוקה שיש לו לאדם יזכור את זה ויצעק אל ה' בכל כוחו, ואז בוודאי ייענה בתפילתו. ואם רואה אדם שמתפלל ולא נענה, כנראה שחסר בצעקה שאינה דיה מעומק הלב, וכמו שאומר הפסוק (ישעי' כט, ג'): 'יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני'. כי הרי 'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת' (תהלים קמה, ט"ח), ואז שוב יצעק בתפילה ובתחנונים מכל לבו אל אבינו אב הרחמן, עד שבסוף וודאי ייענה בתפילתו להוושע בכל המצטרך לו ברוחניות ובגשמיות.

שמע בתפילה רב בקיום

33 ITUR - BESEECHING REPEATEDLY 267

EVERY PRAYER IS ANSWERED

There is a great principle here, which we need to understand. It often happens that a person is beleaguered by a problem, such as a family member who fell very sick. He prays

extensively over it, and enlists the community in this also. All proceed to beseech Hashem with tefillos, tacheanunim and chapters of Tehillim. Unfortunately, sometimes the sick person passes away in spite of it all. It looks to the observer as if all the tefillos and tacheanunim and hours of avodah devoted to this matter went to naught, that everyone exerted themselves to no avail.

This thought is ruinous and an enormous mistake. This is for two reasons. First, the very act of pleading to Hashem is actually a goal on its own. If so, the pleas and prayers that everyone poured out were beloved and desired and very purposeful. Second, it is a rule without exception that every prayer is answered by Heaven. However, Hashem takes many considerations into account and we don't always understand the way each prayer is answered.

It is written:

For just as the rain and snow descend from heaven and do not return there, but rather they irrigate the earth and make it germinate and sprout...

This is true in the opposite direction as well. Every drop of "water" that ascends from below to above — each tear and plea to Heaven, every one of our words and feelings — will not return here, but rather "waters" Heaven, so to speak. In other words, our prayers will produce berachos and sprout yeshu'os.

The Dubner Maggid has a wonderful explanation of this point, based on the verse:

Shall I hide from Avraham what I am about to do? Avraham will, after all, become a great nation.

אל זר בגופו של האדם!
הקשר זה של קין, ראוי להתרע מפני הכפירה הסמויה, המצויה בנז. זהו סוג של "שכרות", החבוי בלב כל אדם; תחושת שליטה ועלינות, של "אני-ואפסי עוד" (ישעי' מז, ח). כאשר כפירה "רדומה" זו, מקבלת סיוע מן הכפירה ששביבנו - מחזקות הן האחת את רעותה. אמנם מנגד, אנו לומדים תורה, שומעים שיחות מוסר, מתפללים, וכל אלה מהווים משקל-נגד לכפירה; אך ברגע שהליצנות, אותה "שכרות" אנושית, נכנסת לתמונה - מתעוות המשקל! למי שחי באווירה המספרת של "קלילות", נוצרים מאוזניים חדשים, בהם הופכות הכפירה וההנאות שפתיקה לכבדות-משקל, ואז חלילה - דבר לא יעמוד נגדו!

תורה וקלות-דעת: סתירה

הפיתרון הוא: לחזק בתוכנו את התורה והמוסר, ולהתפלל לישועת ה'. שייצנו להתגבר על החושך הפנימי שבתוכנו, ועל החושך השואף לתבור אליו מבחוץ. להתפלל "כי אמת יתנה תפי" - ש"יתנה תפי" אך ב"אמת", בתורה, כי בכך גובר האור בנפשי! "...ותועבת שפתי - רשעי" (משלי ח, ז) - לתעב ולהרחיק כל דבר רשע, המחשיך את האור שמאירה בי התורה.

אך מלך אדום אמר ל', לדברך שברכות והבטחות עזורות, אם כן הרי גם לי יש ברכה. הבטחה ש'על חרבך תחיה', ולכן אני מזהירך - אל תעבור בי פן בחרב אצא לקראתך', כי הוא הבין מזה שיכול להצליח במלחמתו בישראל.

וזו לימוד גדול עבורנו, שיכול להיות אדם ששומע דברי מוסר והתעוררות, ובכך זאת יבין ויקלוט מה שהוא רוצה להבין. וכאשר עומד גברא רבה ומעוור את עם ה' להתחזק בתורה ובמצוות, כל אחד מבין את זה כפי רצונו, ויש אנשים ששומעים דברי מוסר ולמדים מזה להיות עקשנים וכדומה.

כמו שאומרים בדרך ה'צה, שפעם אחת אמר מגיד מישרים לשומעי לקחו, כי ברצונו להפסיק מלהשמיע מדברותיו, כיון שהוא אינו רואה בזה שום תועלת, שהרי אף אחד אינו לומד מדבריו. השיב לו אחד השומעים: מדוע תאמר כן, והרי זה לא מכבר, שמעתי בדרשתך שללמוד גמ' בשבת מיד אחר הסעודה הוא למשיב נפש ותועלת גדולה, כמו כוס סודה לאחר אכילת החמין, ומאז אני מקפיד בכל שבת לשותת כוס סודה לאחר אכילת החמין...

כמו כן, כאן כשמשעה התכוין לומר לו שה' עמנו, הבין הוא מזה שיכול הוא להילחם עם ישראל. כי כל אחד מבין כאמור מה שהוא רוצה להבין. וכדברי הגמרא (יומא עב, ב) על הפסוק: 'וזאת התורה אשר שם משה', זכה - נעשית לו סם חיים, לא זכה - נעשית לו להיפך רח"ל.

31 משחת פנינים - חוקת שבון תיג

לבאר, שזהו מה שאמרו השלוחים 'במסילה נעלה וגו' רק אין דבר ברגלי אעבורה, כלומר שהבטיחו לו נאמנה שלא ישתהו העוברים בתוך העיר ולא ידברו עם יושביה מטוב ועד רע, וכך לא ידעו את סודות ממשלתם וכוחם.

ובספר 'הר סיני' מביא לבאר, שרש"י פירש הפסוק כאן שאמר להם אדום אתם מתגאים בקול שהורישכם אביכם וכו', ואני אצא עליכם במה שהורישני אבי יעל חרבך תחיה' (בראשית כז מ). אבל הרי ידוע מאמר חז"ל (ב"ר סה כ) בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין הידים ידי עשו, ולכן הסתפק אדום על מצבם של כלל ישראל ולא ידע אם יכול להתגבר כנגדם או לאו, ולכן אמר בלשון ספק 'פן בחרב אצא לקראתך', אבל לאחר שראה שישאל מתחננים אליו, חשב שאינם חוזקים דיו להלחם עמו ואין כוחם ביהם, לכן עמד ויצא לקראתם למלחמה בחשבו שיוכל להכניעם תחתיו.

As the Dubner Maggid explains, Hashem was saying as follows: I must tell Avraham what will happen to Sedom and Amorah, for the reason that he is destined to become a great nation.

What's the connection between the two?

The Dubner Maggid answers with an allegory: Two men walk into a clothing store. The first is elderly, and the second, not yet middle-aged. The old man carefully checks the size of each article of clothing, while the young man buys garment after garment without much care about the size. The old man says to the young man, "How can you buy clothes without making sure they fit?"

*The young man answers, "I am a family man with a lot of children at home. Each piece of clothing I take, even if it won't be good for this child, will be good for a different one. And if it won't be good today, it will be good tomorrow."

In this vein, Hashem said: Shall I hide it from Avraham and not tell him what I am about to do to Sedom? I need to tell Avraham so he will pour out prayers to save Sedom. Indeed, I know in advance that I will not accept his prayers, and will destroy Sedom. However, "Avraham will, after all, become a great nation." Since he will be a great nation, all the prayers that today seemed as if unanswered will tomorrow bring a shefa of blessing to Avraham's future offspring.

These prayers were not in vain, but benefited Avraham for all generations.

35 So it is with every prayer we offer, such as for a sick person or for *parnassah*. Even if *chas v'shalom* it seems as if the prayer was not answered, this is not really true at all. First of all, the sick person himself — even if he did not recover — will still benefit tremendously from every *tefillah* and *techinah* and *pasuk* of Tehillim that was prayed for him. It will help him along the long, hard journey on which he is embarking, because all his friends' prayers accompany him on his way. And it will help his offspring whom he left behind, to protect them and support them and lead them on the right way.

Also those who prayed for him will draw sustenance from these *tefillos*, for Chazal say:

Anyone who prays for his fellow, and is in need of the same thing, is answered first.³¹

And it is written:

You Yourself have counted my wanderings; put my tears into Your flask — are they not [recorded] in Your ledger?³²

Every tear is counted by Hashem and stored away. He saves it for a time of need.

* It sometimes happens that a person, we'll call him Reuven, has a beloved relative who was injured in an accident. The relative's life is in danger, but Reuven didn't yet hear about it. If he would know, he would rip the heavens and overturn the world with his heartfelt prayer. But since Reuven doesn't know, he doesn't pray. Oy! How desperately needed are Reuven's outcries

and *tefillos* at this terrible moment to save the life of his dear relative, but he doesn't know! So what does Hashem do? From the heavenly flask of tears He takes out one prayer and one

supplication, from a few years ago. They were not answered at the time — but now they come alive, and save.

* If only we would understand how important it is to offer many prayers, so that the storehouse will always be full for a time of need!

הפנינים חקת טוב 36 ם

לא תעבור בי פן בחרב אצא לקראתך (כ יח)

פירש רש"י, אתם מתגאים בקול שהורישכם אביכם ואומרים ונצעק אל ה' וישמע קולנו ואני אצא אליכם כמה שהורישני אביו על חרבך תחיה.

ומובא בספר יפרח כימיו צדיק שהרה"ק פעל עטרת צבי מזידיטשוב זצ"ל הקשה הלא בזמן שהקול קול יעקב אין הידים ידי עשו, וכאן הלא צעקו וה' שמע קולם, וחירץ שאין הכי נמי כשישראל מתפללים השי"ת שומע ואין לשונאים שליטה עליהם, אבל רק כשאנים מתגאים בזה שיש להם כח בתפילתם, אבל אם מתגאים בזה תפילתם היא ח"ו לריק ואדרבה נותנת כח לעשו.

וזה שכתב רש"י אתם "מתגאים" בקול שהורישכם אביכם, ולכן ואני אצא אליכם וכו'. עכדה"ק.

ולא רק שאין לאדם להתגאות בתפילתו, אלא עליו להתפלל כעני הדופק על הפתח, כדרך שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי יח כג) תחנונים ידבר רש, כמו שכתב האור החיים

אשר מגידיים לנו חז"ל הקדושים על הכלל ישראל, אם שלא רצו להשמיע קולם, כמעט רגע והנה שכחו (בערך גודל מדרגותיהם הם), את מצילם ומושיעם מאו, כי אז הקב"ה גיריה בהם הלסטים, הקיפם בצרה מכל רוח, באין כל מנוס ומפלט, ובן ישראל בעת דחוק, תולה הוא עיניו לאביו שבשמים, צועק ומתפלל להקב"ה, תופס הוא אז אומנות אבותיו, כי סוכ"ס אומנות אבותיו היא אומנתו שלו, ובעת דחוק היא היוצאת ובאה לו.

לא כן כל העמים, אשר אומנות אבותם אומנות החרב היא, ובעת דחקם הם, הנה גם הכשר שבהם, ראשית כל הוא אוחז ויוצא בחרבו, הלא הוא דכתיב (במדבר כ, יח) "ויאמר אליו אדום לא תעבור בי פן בחרב אצא לקראתך", שאינם בטוחים אלא בחרב, אבל ישראל תפשו להם אומנות אבותיהם, אומנות אברהם יצחק ויעקב שנאמר וייראו מאוד ויצעקו בני ישראל אל ה' לשון המכילתא שם.

וזה אשר משמענו רש"י לפרש המקרא, כי לא באה כאן התורה לספר אשר התפללו אז אל ה' כי אם להורות לנו את ה"ויצעקו" הבא מתוך ומהכרח של ה"וייראו", כי בעת יראתם הנה בני ישראל תופשים אומנות אבותיהם, והוראת מלת "אומן" היא — הרגלי, טבעי, ועצמותו של הבעלים.

קלד ד ע ת ביאורים תורה

באמרם "תפשו אומנות אבותם" באו ללמוד ונמצאו מלמדים על כל סוד התפלה, מגלים לנו חז"ל סוד גדול בענין תפלה, הנה הכלל ישראל הרי התפללו כאן בעת צרה גדולה, מן המצר המוחלט, מוקפים מכל צד, הים סיגרי, השונא רודף, והחיות מן המדבר, ואין כל דרך להמלט, והאבות הקדושים כאשר הם התפללו, הלא חושבים אנו כי תפלתם הם היתה מתוך הרחבה והרוחה, לשם תפלה בעלמא, והאומנם כי התפלות של האבות באמת לא נמצא כלל כי התפללו מתוך צרות מיוחדות, כי בהפסוקים "וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם", וכן "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", לא נזכרו שם צרות מיוחדות, כי אם תפלותיהם הסדורות להם של שחרית ומנחה, וגם ביעקב שנאמר "ויפגע במקום", לא מתוך צרה מיוחדת התפלל, אלא כאמרם ז"ל (מובא ברש"י, בראשית כח, יז) "אפשר שעברתי על

HUMILITY IS PART OF PRAYER ITSELF

In a more general sense, *nipul* is the secret of humility: a person throws himself down in submission to Hashem. This is a prerequisite and absolute requirement for *tefillah*, as it is written:

*All haughtiness of heart is detested by Hashem.*¹⁹

The *Targum* on this verse translates "*detested by*" as "distant by." A person with a haughty heart is distant from Hashem, and there is nothing more opposite to *tefillah* than this. The foundation of *tefillah* is closeness to Hashem and attachment to Him.

Furthermore, humbleness is the essential nature of *tefillah*: a person lowers himself, knowing truly that all his affairs and needs depend on Hashem. His whole being depends on Hashem's will. In this understanding, he praises and lauds Hashem's unbounded greatness, and realizes his smallness and insignificance as compared to G-d. Thus, *tefillah* in its proper form is only when it is clothed in *anavah* — when it wears the garment of humility.

However, since *Chazal* stated that *nipul* is one of the terms of *tefillah*, we see that humility is not just a condition on which *tefillah* stands. It is a form of *tefillah* on its own. It itself generates a feeling of pleading and supplicating. It is like a broken, downtrodden pauper, bleeding and in rags, standing before a very merciful philanthropist. Even without stretching out his hand or asking for anything, his very standing there screams out a passionate plea for mercy. If the philanthropist has a heart at all, he surely will show him compassion and fill his lack.

41 This illustrates a person standing before Hashem, for He sees into the heart.

When a person approaches Hashem — brokenheartedly throwing himself down before Him in genuine understanding that he has nothing on his own, knowing he has no place from which to "take" things and no way to get them other than from Hashem, feeling that from head to toe nothing is whole in him, not Torah or *yirah*, neither *midos tovos* nor mitzvos, for his whole life is just emptiness and air — simply standing this way before Hashem is the greatest plea there is. Nothing more is needed, as it says:

*Like the eyes of servants are raised to the hand of their masters, like the eyes of a maidservant are raised to the hand of her mistress, so are our eyes raised to Hashem, our G-d, until He shows us grace.*²⁰

All you have to do is raise your eyes. As it says at the beginning of the same chapter of Tehillim:

I raise my eyes to You Who dwells in heaven.

When a person raises his eyes to Heaven in complete humility, with heartfelt feeling that he has only what Hashem graciously bestows, this is the most powerful plea.

All of a person's requests should be made in the way of *anavah*. So rules the *Shulchan Aruch*:

*A person should pray in a begging way, like a pauper asking at the door.*²¹

מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי בו, יחב דעתיה למהדר. אולם מגלים לנו חז"ל גודל טעותנו בזה. ידיעה גדולה לנו לידע, כי האבות הקדושים אף במצבם הנוח התפללו תמיד מתוך תכלית הלחץ, לא פחות כלל מתפללים של הכלל ישראל מתוך גודל לחצם שלהם על הים. כי סוד הדבר הוא, כי אצל הכלל ישראל תמיד הנם בבחינת "מן המצר", מעולם אין להם על מי לסמוך ולמישהו אחר לפנות, כי אם לצעוק אל ה'! אומות העולם הם המונחים תחת מערכות הטבע, את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים וגו' אשר חלק ה' אתם לכל העמים תחת כל השמים" (דברים ד, יט) — הם אמנם יש להם על מי להשען, אלה ברכב ואלה בסוסים" — האומות יש להם "רכב" ויש להם "סוסים", הם חלקם אשר חלק להם ה'א, אבל "ואנחנו בשם ה'א נוכיר" (תהלים כ, ח) — לנו אין כלום, לנו אין טבע, כל הנהגת הכלל ישראל היא למעלה מן הטבע, ואם כן הלא באמת אין אתנו כל חילוק בין מצב של הרחבה והרוחה, ובין מצב של לחץ וצרה, תמיד אנו תלויים על בלימה באין ממש כל מעמד ומהלך, ואל מי נבטח, ומי יושיענו, אין לנו ודאי להשען אלא על אבינו שבשמים, בשם ה'א נוכיר", והוא סך התפלה שבאה דוקא אחרי הכרה גמורה כי אין כל מצב זולתו ית', אין עוד מלבדו, וזהו ענין "תפשו אומנות אבותם", כי גאו או לדרגת אבותם הקדושים, אשר הם היו תמיד "מן המצר" לקרוא אך בשם ה', כי על כן כל המצבים אחד הם, מצב הרחבות כמצב של צרה ולחץ, כי רק "הוא" מושיענו, וכשמכירין באמת כי אין זולתו כל מעמד והצלה, כי אז ודאי "תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו" (תהלים קב, א) והוא הוא אומנות אבותם שתפשו.

42 This is especially significant at the time of *tefillah*. The whole nature of prayer is to recognize that every matter in the world depends completely on Hashem alone. There is nothing besides His will. We plead to Him for an increased *shefa* of blessing; and we preface it by reciting His praise, in order to establish in our hearts the truth of His greatness and unity. But when a person feels that he also has something on his own, this contradicts the whole nature of standing in prayer. The point is self-evident.

A prayer's power is measured according to its *anavah*. It seems that this is the main virtue of *tefillah* offered in a time of trouble, so highly praised by *Chazal*. A person then forgets his pride and humbles himself when he sees his incapability of saving himself.

Since humility and submission before Hashem are the very form and beauty of *tefillah*, *Chazal* therefore instituted different bowings in *tefillah* for each person according to his status, as per his personal need to recognize how very small and non-existent he is as regards HaKadosh Baruch Hu. *Chazal*

Bowing before Hashem expresses that a person drops down completely from his own existence. His whole being is prostrate and nullified all the way to the ground. If a person thinks this way as he bows, he will find it a truly meaningful form of reflection that will bring his heart to great *yirah*.

It is such a pity that the awesome act of bowing is often performed, like many other acts, in a rote manner lacking feeling for the true meaning of prostrating oneself and the terrific power it carries. Attaining this feeling takes a lot of reflection and hard work. It is like other true attainments and virtues:

they are not acquired without the requisite effort. In any case, each person should do as much as he can to perfect himself in the trait of *anavah*, as it is absolutely essential for *tefillah*. It is prayer's prerequisite and most indispensable condition.